

**ANKARA
HACI BAYRAM VELİ
ÜNİVERSİTESİ**

**ANKARA HALKININ GENEL TAVIRLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA:
AGRESİF Mİ? SAKİN Mİ?**

Hakkıcan PARLAK

TEZ DANIŞMANI

Doç. Dr. Esra İlkay İŞLER

HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM

1.SINIF

12.2022

ANKARA HALKININ GENEL TAVIRLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: AGRESİF Mİ?
SAKİN Mİ?

Hakkıcan PARLAK

HALKLA İLİŞKİLER VE TANITIM
1.SINIF

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANS EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ARALIK 2022

ANKARA HALKININ GENEL TAVIRLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: AGRESİF Mİ? SAKİN Mİ?

Özet

Dünya'nın her yerinde görülen ve Türkiye'nin de bu konuda hiç de azımsanmayacak kadar yüksek bir orana sahip olduğu agresif tutum ve davranış, bu araştırmanın konusu olmakla beraber inceleme alanı yalnızca Ankara'nın yerli halkı özeline indirgenmiştir. Bu araştırmada Ankara'nın yerli halkının agresif olup olmadığını ispatlamak birincil öncelik olmakla birlikte, şayet agresiflerse sergiledikleri agresif tutum ve davranışın sebeplerinin neler olabileceği üzerinde durulacaktır. Araştırmacının bu konu üzerinde durmasının başlıca sebepleri şunlardır; birincisi agresifliğin iletişimin sağlıklı gerçekleşmesinde ve sağlıklı bir şekilde devam edebilmesinde bir engel teşkil etmesi, İkinci sebep olarak, halkın agresifleşmesi ya da hali hazırda agresif tutum takınması gibi konularda yapılan herhangi bir araştırma veya çözüm için bir çalışmanın bulunmamasıdır. Araştırmada halkın agresif davranmasının sebepleri olarak Ankara'nın dışarıdan aldığı göçün fazlalığı, ekonomik sıkıntılar, jeopolitik konumun getirdiği yoğunluk ve kargaşa, Ankara'nın geçmiş tarihinde yaşanan olaylar ve deneklerin verdiği yanıtlar üzerinde incelemeler yapılacaktır. Bu araştırma yazısında Ankara'da yaşayan veya turist olarak gelen insanların görüşünü almak amacıyla anket yöntemi kullanılacaktır.

Anahtar kelimeler: Agresif tutum ve davranış, Ankara'nın yerli halkı, sağlıklı iletişim

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	4
GİRİŞ	4
KURAMSAL ÇERÇEVE	9
BÖLÜM 2	11
ANALİZ VE ARAŞTIRMA BULGULARI	11
BÖLÜM 3	23
SONUÇ	23
KAYNAKÇA	25

TABLOLAR

Tablo 1: Cinsiyet Dağılımı	11
Tablo 2: Yaş Dağılımı	11
Tablo 3: Cinsiyete Göre Agresif Davranış İle Sağlıklı İletişimin Karşılaştırılması.....	12
Tablo 4: Cinsiyete Göre Sağlıklı İletişimin Önemi	13
Tablo 5: Cinsiyete Göre Öz Agresiflik Algısı	14
Tablo 6: Eğitim Düzeyine Göre Sağlıklı İletişimin Önemi	15
Tablo 7: Ankara’da Bulunma Sebebine Göre Cinsiyet	16
Tablo 8: Ankaralı Deneklere Göre Yerli Halkın Agresiflik Durumu.....	17
Tablo 9: Ankara’ya Göç Eden Deneklere Göre Yerli Halkın Agresiflik Durumu	18
Tablo 10: Ankara’ya Gezmek İçin Gelen Deneklere Göre Yerli Halkın Agresiflik Durumu.	19
Tablo 11: Ankaralılara Göre Yerli Halkın Agresif Olmasındaki Etkenler.....	20
Tablo 12: Göç Eden Deneklere Göre Yerli Halkın Agresif Olmasındaki Etkenler	20
Tablo 13: Turist Olan Deneklere Göre Yerli Halkın Agresif Olmasındaki Etkenler	21

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Dünya'nın her yerinde etkisini ve varlığını iyiden iyiye arttırarak sürdüren bazı yerlerde alışlagelmiş bir durum olarak görülen agresif tutum ve davranış her dünya ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de fazlasıyla görülmektedir. Ankara kenti de Türkiye'deki agresifliğin yoğun olarak görüldüğü şehirlerin başında gelmektedir. Bu konu şehre gelen öğrenciler arasında, çalışmaya gelen emekçiler arasında veya şehre gelen turistler arasında da sık sık tartışma konusu olmaktadır. Agresif tutum ve davranışlar yaşayan her canlıda gözlemlenebilir. Söz konusu tutum ve davranış bireylerde doğuştan veya sonradan öğrenilmiş olarak ayrılabilir. Fakat en yaygın olanı sonradan gözlem veya taklit yoluyla olandır. Agresif davranış bireyin o anda veya öncesinde sahip olduğu birçok farklı duygudan kaynaklanabilir. Örneğin öfke, huzursuzluk, kaygı gibi pek çok duygu örnek olarak verilebilir. Bu araştırma Ankara'nın yerli halkının agresif bir tutuma sahip olup olmadığını anlamak ve agresif tutuma sahiplerse bu tutumu hangi etkenlerin tetiklediği belirlenmeye çalışılmıştır.

Ankara şehrinin yerli halkı gün içerisinde bilinçli veya bilinçli olmadan agresif tepkiler vermektedir. Agresif davranışın birçok amacı vardır. Örneğin bir hedefe ulaşmak, karşıdaki kişiyi pasifize etmek veya hem duygusal hem de fiziksel bir acıya tepki olarak sergilenebilir. Agresif tepkiler, her alanda insan yaşamının önemli bir parçası olan sağlıklı iletişim kurma sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Sağlıklı iletişimin olmadığı bir toplumda da anlaşılabilme, uzlaşabilme ve tartışabilme imkânı ortadan kalkmaktadır. İşte bu konu yapılan bu araştırmanın temel varsayımıdır. Araştırma Ankara özelinde gibi gözüktükçe de özü itibarıyla her kent için önemlidir. Çünkü Türkiye'deki her kentte agresif davranışlarda bulunan bireyler vardır ve bu davranış sağlıklı iletişimi engellemektedir. Konu bu kadar önemliyken çözüm için konunun üzerine ne kadar düşülmekte ve ne kadar önemsenmektedir?

Yerli halkın agresif davranmasını gerektirecek birçok etken örnek olarak gösterilebilir. Ekonomik sıkıntılar bu etkenlerin başında gelmektedir. Amerika Birleşik Devleti (ABD) merkezli global ölçekte araştırmalar yapan anket şirketi olan Gallup şirketi, 2022 yılı için yapmış olduğu dünyanın en sinirli ülkeleri listesinde 2021 yılında üçüncü sırada yer alan Lübnan 2022 yılında %49'luk oranla ilk sıraya yükseldi. İkinci sırada ise %48'lik oranla Türkiye yer aldı. Türkiye'yi de sırasıyla Ermenistan, Irak, Afganistan, Ürdün, Mali ve Sierra Leona takip etti (Gallup, The World's Angriest Countries, 2021-22). ABD merkezli Gallup şirketinin yapmış olduğu araştırmada Türkiye'nin ikinci sırada yer alması Türkiye için durumun vahametini net bir biçimde gözler önüne sermektedir. Gallup Türkiye'nin bu denli yüksek bir orana sahip olmasıyla ilgili şu ifadelerde bulundu: "Ukrayna'daki savaştan önce bile enflasyonla uğraşan ve son dönemde iyice otoriter bir hükümete sahip olan Türkiye'de öfke oldukça yükseldi". Bir ülkenin refah düzeyi ekonomik etkenler göz önünde bulundurularak rahatlıkla ölçülebilir. Dünya mutluluk endeksi 2021 raporlarına göre Finlandiya 5 kez üst üste dünyanın en mutlu ülkesi seçilmiştir. Finlandiya'yı başta Danimarka, İsviçre, İzlanda ve Hollanda takip etmiştir. Türkiye ise bu sıralamada 102. Sırada yer almıştır (Goshwami, 2023). Türkiye'nin bu denli geri planda kalmasının başlıca nedeni ekonomik etkenlerdir. Ekonomik sıkıntıların yaşandığı ülkelerde insanların mutsuzluk oranı artmakta, motivasyonu düşmekte ve hatta ekonomik sıkıntılar yaşayan insanlar psikolojik bunalıma girmektedir. Yaşanılan bu sıkıntılar zaten durmadan mücadele etmek zorunda kalan halkın bir süre sonra en ufak bir olaya dahi tahammülü kalmamasına yol açmaktadır. Ankara'nın yerli halkı bu sıkıntılar içerisinde kendine yalnızlaşması ve kendini iletişim kurmaya kapatması ve iletişim kurmak isteyen bir kişiye geldiği veya yaşadığı yer neresi olursa olsun agresif davranması oldukça olası bir durumdur.

Ankara şehrinin aldığı göç ve farklı kültürlerin artışı ve belki de yerli halkın kendi kültürünü yeterince yaşayamaması, Ankara'nın öz kültürünün değiştiğini düşünmeleri başka kentlerden veya ülkelerden gelen insanlara agresif davranmasında farklı bir etken olarak sayılabilir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2008 ve 2022 yılları arasında Ankara'nın nüfusunun ikamet edilen yere adrese kayıtlı olunan il özellikleri bakımından yayımladığı istatistiğe göre, 2008 yılında Ankara nüfusu toplam 4.541.195 olarak ölçülmüştür. Bu nüfusun sadece 1.537.242'si yerli halktan oluşmaktadır, geriye kalan 3.003.953 kişi ise farklı kentlerden Ankara'ya gelen ve yaşayan kişilerdir. 2009 yılında ise toplam nüfus 4.637.155 olarak ölçülmüş ve yerli nüfus 1.548.628'e yükselmiştir. Farklı kentlerden gelen nüfus ise 3.088.527 seviyesine yükselmiştir. Yabancı nüfus sayısı 2017 yılına kadar toplam nüfusa oranla büyük artış gerçekleştirerek artmış fakat 2017 ve 2018 yılları arasında bu artış yalnızca 534 kişiyle sınırlı kalmıştır. 2018 ve 2021 yılları arasında da artışın boyutu tekrardan artarak devam etmiştir (TÜİK, 2023). Fakat 2008'den 2022 yılına kadar yerli nüfus artışı farklı kentlerden gelen kişilere oranla oldukça sönük kalmıştır. Bu istatistikler göz önüne alınarak Ankara kentinin yerli nüfusunun azınlıkta kaldığı apaçık bir gerçektir. Bu olaya daha geniş bir perspektiften bakmak gerekmektedir. Yani dünya üzerindeki pek çok ülke göç alacağı zaman öncelikle göç eden bireylere ülkenin kültürünü, yaşayış şeklini ve dilini öğretmek amacıyla bir adaptasyon süreci yaşatır. Fakat kentlerarası göç için bu durum söz konusu değildir. Bu yüzden kentler arasındaki göçlerde kültür çatışması ister istemez yaşanmaktadır. Bu sebeple Ankara'da da yerli halk ve göç eden bireyler arasında bir çatışma gözlemlenmektedir.

Ankara'nın jeopolitik konumu ve başkent oluşu bu konuda etkili olabilecek nedenlerdendir. Ankara Türkiye için hem siyasetin merkezi olması açısından hem de başkent olması açısından çok önemli bir yerdir. Siyasetin merkezi olmasından dolayı bürokratların, milletvekillerinin hatta cumhurbaşkanının bile burada bulunmasından dolayı bahsi geçen kişilere tahsis edilmiş özel araçların yoğunluğu hali hazırda çekilmez olan trafiği daha da

çekilmez yağmaktadır. Ankara'nın başkent oluşu ve çeşitli turistik yerlerin bulunması, Atatürk gibi bütün dünyanın saygı ve hayranlıkla baktığı bir liderin anıtının burada bulunmasından dolayı Türkiye ve dünyanın her yerinden yerli yabancı birçok turist çekmektedir. Bütün bu etkenler yoğunluğu arttırmakta ve yerli halkı bunaltmaktadır ve yerli halkın tahammül sınırlarını oldukça zorlamaktadır.

Ankara'da geçmişte birçok talihsiz olaya sahne olmuştur. Bu olaylar kimilerini bu hayattan kopartmış, kimilerinde de unutamayacağı izler bırakmıştır. Patlamalar, çeteleşmeler, bireysel silahlanma, zararlı madde satışı ve kullanımı gibi olaylar işin gözler önünde olan kısmıdır. Ankara halkının bu denli sıkıntılar içerisinde yaşama tutunmaya çalışmasının akla gelen iki çözümü vardır. Birincisi, doğduğu büyüdüğü kültürünü öğrendiği yerden ayrılmak, ikincisi ise, bu zorluklara uyum sağlamak için sertleşme ve agresifleşmedir. Hayatın, temiz kalmak isteyen Ankara halkına karşı bu kadar sert olması insanları bu seçeneklere mecbur bırakmıştır. Yaşadığı yerden ayrılanlar bir yana, kalanlar belki de hiç olmadıkları bir karaktere bürünmek zorunda kalmıştır. Bu karakter yapısı ise agresiflikle bezenmiştir.

Ekonomik sıkıntılar, farklı yerlerden alınan ve verilen göçler, jeopolitik konumundan kaynaklanan siyasi yoğunluk, trafiğin sıkışık olması, turistlerin yoğun olarak ziyarette bulunması ve Ankara'nın geçmişinde yaşanan büyük ve küçük ölçekli talihsiz olaylar hepsi bir araya getirildiğinde yerli halkın bu sıkıntılarla tek başına mücadele etmesi elbette büyük bir sorundur. Halkın bu sıkıntılarla uğraşırken aslında olmadığı bir karaktere bürünmesi oldukça olası bir durumdur fakat bu sorun yerli halkın üzerine yıkılabilecek bir sorun değildir.

Araştırmacının yerli halkın agresifleşmesinde etkili rol oynadığını düşündüğü argümanlar bunlardır ve araştırmacı sunduğu bu argümanların etkili olup olmadığını anket yoluyla ispatlamaya çalışmıştır.

İşte bu sorunlardan yola çıkılarak oluşturulan bu ampirik araştırmanın hipotezleri şu şekilde formüle edilebilir:

H1: Agresif davranış arttıkça sağlıklı iletişim kurma azalmaktadır.

H0: Agresif davranış arttıkça sağlıklı iletişim kurma azalmamaktadır.

H2: Kadınların sağlıklı iletişime verdiği önem erkeklerden fazladır.

H0: Kadınların sağlıklı iletişime verdiği önem erkeklerden fazla değildir.

H3: Erkekler kadınlardan daha agresiftir.

H0: Erkekler kadınlardan daha agresif değildir.

H4: Eğitim düzeyi yüksek bireyler, eğitim düzeyi düşük bireylere göre sağlıklı iletişime daha çok önem verir.

H0: Eğitim düzeyi düşük bireyler, eğitim düzeyi yüksek bireylere göre sağlıklı iletişime daha çok önem verir.

Bu araştırmanın evreni Ankara'nın yerli halkı, Ankara'ya farklı sebeplerle başka kentlerden gelen bireyler ve Ankara şehridir. Ancak Ankara'daki bütün nüfusa ulaşmak mümkün olamayacağı için nüfus hakkında bir örneklem alınacak ancak bu örneklem tüm nüfusu temsil edemeyeceği için parametrik değildir.

Bu araştırmanın örneklemini ise Ankara'da yaşayan her yaşta, her cinsiyetten, her eğitim düzeyinden 76 kadın, 28 erkek ve 3 cinsiyetini belirtmek istemeyen bireylerin oluşturduğu toplam 107 kişiden oluşmaktadır. Klasik alan araştırması (survey research) için oluşturulan anket formunda toplam 16 soru hem yerli halka hem de başka kentlerden gelen bireylere uygulanmıştır.

KURAMSAL ÇERÇEVE

General Agression Model (GAM), Türkçe anlamı Genel Agresiflik Modeli olan bu model Craig Anderson, Johnie Allen ve Brad Bushman adında 3 psikolog tarafından ortaya atılmıştır. GAM, “Sosyal, bilişsel-gelişimsel ve biyolojik faktörlerin agresiflik üzerindeki rolünü dikkate alarak insan agresifliğini anlamak için kapsamlı, bütünleştirici bir çerçevedir”. GAM’a göre, insan agresifliği, bireyin algılarını, kararlarını, çevrelerine ilişkin yorumlarını ve davranışlarını nihai olarak etkileyen bilgi yapılarından büyük ölçüde etkilenir. GAM, bu bilgi yapılarını aşağıdaki kategorilere ayırır:

1. İnançlar ve tutumlar (İnsanlar agresifliğin normal olduğuna inanır ve davranışı olumlu olarak değerlendirir).
2. Algısal şemalar (belirli olayların düşmanca olduğu algısı).
3. Beklenti şeması (başkalarından saldırgan davranışlar almayı beklemek).
4. Davranış senaryoları (çatışmaların agresiflik kullanılarak çözülmesi gerektiği inancı).

Buradaki düşünce, bu bilgi yapılarının deneyim yoluyla geliştiği ve bireylerin algısını çeşitli düzeylerde etkileyebileceğidir (Laura Angers, 2022).

Sosyal Öğrenme Kuramı, 1960-1970 yılları arasında Albert Bandura tarafından ortaya atılmıştır. Sosyal Öğrenme Kuramı’nın temel ilkesi: “İnsanların başkalarının davranışlarını gözleyerek ve bunlardan bir sonuç çıkararak öğrenebilecekleridir”. Sosyal Öğrenme Kuramı öğrenmenin ve davranışın ediniminin bir başkasını gözlemleyerek, taklit yoluyla ya da bir kişiyle etkileşime girerek de olabileceğine dair açıklamalar getirmiştir. Yine bu kurama göre agresiflik davranışları da gözlemle ve taklit yoluyla edinilir (Wikipedia, 2022).

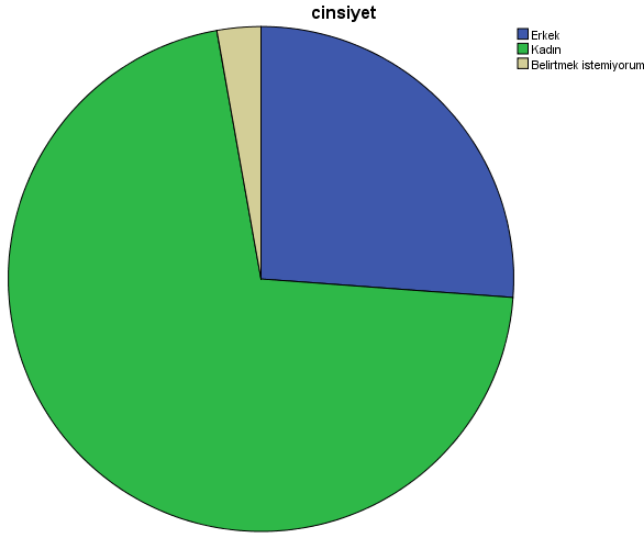
Bandura ve arkadaşları bu konuyla ilgili bir dizi çalışma yapmıştır ve bu çalışmaların en başında, Bobo Doll Deneyi gelmektedir. Bu deneyde patlamayan, plastikten yapılmış adı Bobo olan bir bebeğe saldırılmıştır. Bebeğe agresif bir hitaptan sonra tokmakla başına vurulur, yere fırlatılır ve arka arkaya burnuna yumruklar atılır. Yapılan bu eylemleri bir dizi çocuğa izletilir ve sonrasında aralarında Bobo bebeğin de bulunduğu oyuncaklarla oynamalarına izin verilir. Deneyin sonucunda çocukların davranışlarının iki şekilde değiştiği gözlemlenmiştir. İlki çocukların yeni saldırı biçimleri öğrendiğini göstermiş, ikincisi ise taklit edilen davranışlara ek olarak, diğer saldırgan davranışların sayısının da arttığı gözlemlenmiştir. Bandura ve arkadaşlarının yaptığı bu çalışmada da görüldüğü üzere agresiflik de diğer davranış biçimleri gibi gözlem ve taklit yoluyla öğrenilebilmektedir.

Psikoloji ve Sosyal Psikoloji için büyük önem arz eden bu iki kuram araştırmacının da agresiflik ile ilgili yaptığı tespitleri desteklemektedir.

BÖLÜM 2

ANALİZ VE ARAŞTIRMA BULGULARI

Tablo 1:Cinsiyet Dağılımı

	Sıklık	Yüzde
Erkek	28	26,2
Kadın	76	71,0
Belirtmek istemiyorum	3	2,8
Toplam	107	100,0

Yapılan araştırmanın %26'sı erkeklerden, %71'i kadınlardan, %3'ü ise cinsiyetini belirtmek istemeyen bireylerden oluşmaktadır. Cinsiyet değişkeni, öz agresiflik değişkeni ile kıyaslanmıştır.

Tablo 2: Yaş Dağılımı

	N	Minim um	Maksim um	Toplam	Ortal ama	Sta. Sapma	Çarpıklık		Aykırı	
	İstatistik	İstatisti k	İstatisti k	İstatisti k	İstati stik	İstatistik	İstatist ik	Sta. Hata	İstatist ik	Sta. Hata
Yaş Geçerli N (listesel)	107	13	50	2646	24,73	9,031	1,537	,234	1,358	,463

Araştırmaya minimum 13 yaşındaki bir birey, maksimum 50 yaşındaki bir birey katılmıştır. Araştırmanın yaş ortalaması 24,73'tür. Yaş değişkeni öz agresiflik değişkeni ile kıyaslanmıştır.

Tablo 3: Cinsiyete Göre Agresif Davranış İle Sağlıklı İletişimin Karşılaştırılması

			Agresif davranış X Sağlıklı iletişim			Toplam
			Evet	Hayır	Hiç düşünmedim	
Cinsiyet Erkek	Sayı		24	3	1	28
	% Cinsiyet		85,7%	10,7%	3,6%	100,0%
	% Agresif davranış X Sağlıklı iletişim		24,0%	75,0%	33,3%	26,2%
	% Toplam		22,4%	2,8%	0,9%	26,2%
Kadın	Sayı		73	1	2	76
	% Cinsiyet		96,1%	1,3%	2,6%	100,0%
	% Agresif davranış X Sağlıklı iletişim		73,0%	25,0%	66,7%	71,0%
	% Toplam		68,2%	0,9%	1,9%	71,0%
Belirtmek istemiyorum	Sayı		3	0	0	3
	% Cinsiyet		100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	% Agresif davranış X Sağlıklı iletişim		3,0%	0,0%	0,0%	2,8%
	% Toplam		2,8%	0,0%	0,0%	2,8%
Toplam	Sayı		100	4	3	107
	% Cinsiyet		93,5%	3,7%	2,8%	100,0%
	% Agresif davranış X Sağlıklı iletişim		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% Toplam		93,5%	3,7%	2,8%	100,0%

Farklı cinsiyetlere göre agresif davranışın sağlıklı iletişimi engelleyip engellemediğinin araştırıldığı ankette Erkeklerin %85,7'si agresif davranışın sağlıklı iletişimi engellediğini düşünmekte olup, %10,7'lik kısmın sağlıklı iletişimi engellemediğini düşünmektedir. Geriye kalan %3,6'lık kısım ise bu konuyu daha önce hiç düşünmediğini beyan etmiştir. Kadınlarda ise bu oran oldukça etkileyicidir. Kadınların %96,1'i agresif davranışın sağlıklı iletişimi engellediğini düşünmekte olup, %1,3'lük kısmın ise agresif davranışın sağlıklı iletişimi engellemediğini düşünmektedir. Geriye kalan %2,6'lık kısım ise, bu konuyu daha önce hiç

düşünmediğini beyan etmiştir. Cinsiyetini belirtmek istemeyen bireylerin %100'ü, agresif davranışın sağlıklı iletişimi engellediğini düşünmektedir.

Yapılan analiz sonucuna bakılarak kadınların ve erkeklerin, agresif davranışın sağlıklı iletişimi engellediğini düşündükleri apaçık ortadadır. Dolayısıyla hipotez 1'in doğruluğu ispatlanmıştır.

Tablo 4: Cinsiyete Göre Sağlıklı İletişimin Önemi

			Sağlıklı iletişimin önemi				Toplam
			Son derece önemli	Önemli	Konu üzerinde düşünmedim	Çok da önemli değil	
Cinsiyet	Erkek	Sayı	20	6	0	2	28
		% Cinsiyet	71,4%	21,4%	0,0%	7,1%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	23,8%	31,6%	0,0%	66,7%	26,2%
		% Toplam	18,7%	5,6%	0,0%	1,9%	26,2%
	Kadın	Sayı	61	13	1	1	76
		% Cinsiyet	80,3%	17,1%	1,3%	1,3%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	72,6%	68,4%	100,0%	33,3%	71,0%
		% of Total	57,0%	12,1%	0,9%	0,9%	71,0%
	Belirtmek istemiyorum	Sayı	3	0	0	0	3
		% Cinsiyet	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	3,6%	0,0%	0,0%	0,0%	2,8%
		% Toplam	2,8%	0,0%	0,0%	0,0%	2,8%
	Toplam	Sayı	84	19	1	3	107
		% Cinsiyet	78,5%	17,8%	0,9%	2,8%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% Toplam	78,5%	17,8%	0,9%	2,8%	100,0%

Cinsiyete göre, sağlıklı iletişimin öneminin araştırıldığı anketin sonuçları tablodaki gibidir. Tabloda Erkeklerin %71,4'ü sağlıklı iletişimin son derece önemli olduğunu

düşünmektedir. %21,4'ü sağlıklı iletişimin önemli olduğunu düşünmektedir. %7,1'lik kısmın ise sağlıklı iletişimin çok da önemli olmadığını düşünmektedir. Kadınların verdiği cevapların oranlarına bakıldığında ise, %80,3'ü sağlıklı iletişimin son derece önemli olduğunu düşünmektedir. %17,1'i sağlıklı iletişimin önemli olduğunu düşünmektedir. %1,3'ü konu üzerinde hiç düşünmediğini beyan etmiştir. %1,3'ü sağlıklı iletişimin çok da önemli olmadığını düşünmektedir. Cinsiyetini belirtmek istemeyen bireylerin %100'ü sağlıklı iletişimin son derece önemli olduğunu beyan etmiştir. Kadınlar ve erkeklerin verdiği yanıtlar yüzdesel olarak kıyaslandığında, kadınların erkeklere oranla sağlıklı iletişime daha çok önem verdiği yorumunu yapmak mümkündür. Dolayısıyla hipotez 2'nin doğruluğu ispatlanmıştır.

Tablo 5: Cinsiyete Göre Öz Agresiflik Algısı

			Öz Agresiflik Algısı					Toplam
			1	2	3	4	5	
Cinsiyet	Erkek	Sayı	1	10	10	4	3	28
		% cinsiyet	3,6%	35,7%	35,7%	14,3%	10,7%	100,0%
		% Öz agresiflik algısı	10,0%	34,5%	23,8%	22,2%	37,5%	26,2%
		% Toplam	0,9%	9,3%	9,3%	3,7%	2,8%	26,2%
	Kadın	Sayı	9	18	31	13	5	76
		% cinsiyet	11,8%	23,7%	40,8%	17,1%	6,6%	100,0%
		% Öz agresiflik algısı	90,0%	62,1%	73,8%	72,2%	62,5%	71,0%
		% Toplam	8,4%	16,8%	29,0%	12,1%	4,7%	71,0%
	Belirtmek istemiyorum	Sayı	0	1	1	1	0	3
		% cinsiyet	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%	0,0%	100,0%
		% Öz agresiflik algısı	0,0%	3,4%	2,4%	5,6%	0,0%	2,8%
		% Toplam	0,0%	0,9%	0,9%	0,9%	0,0%	2,8%
	Toplam	Sayı	10	29	42	18	8	107
		% cinsiyet	9,3%	27,1%	39,3%	16,8%	7,5%	100,0%
		% Öz agresiflik algısı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% Toplam	9,3%	27,1%	39,3%	16,8%	7,5%	100,0%

Cinsiyetlere göre bireylerin öz agresiflikleri değerlendirildiğinde yukarıdaki verilere ulaşılmıştır. Seçeneklerin anlamları şu şekildedir. 1 (düşük) 5 (yüksek). Bu sonuçlar 3. hipotez ile ilişkilendirildiği için cevapların yalnızca 4 ve 5. seçenekleri dikkate alınmıştır. Sonuçlara

bakıldığında erkeklerin %14,3'ü kendilerini 4. derecede agresif bulmuştur. %10,7'si ise kendilerini 5. derecede agresif bulmuştur. Kadın deneklere bakıldığında ise, %17,1'i kendilerini 4. derecede agresif bulmuştur. %6,6'sı ise kendilerini 5. derecede agresif bulmuştur. Yüzdelere bakıldığında erkeklerin az bir farkla da olsa kadınlara göre daha fazla agresif olduğu sonucuna varılabilir. Bu durumda hipotez 3 doğrulanmıştır.

Tablo 6: Eğitim Düzeyine Göre Sağlıklı İletişimin Önemi

			Sağlıklı iletişimin önemi				Toplam
			Son derece önemli	Önemli	Konu üzerinde düşünmedi m	Çok da önemli değil	
Eğitim düzeyi	İlköğretim/Ortaöğretim	Sayı	7	2	0	0	9
		% Eğitim düzeyi	77,8%	22,2%	0,0%	0,0%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	8,3%	10,5%	0,0%	0,0%	8,4%
		% Toplam	6,5%	1,9%	0,0%	0,0%	8,4%
	Lise	Sayı	16	1	0	1	18
		% Eğitim düzeyi	88,9%	5,6%	0,0%	5,6%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	19,0%	5,3%	0,0%	33,3%	16,8%
		% Toplam	15,0%	0,9%	0,0%	0,9%	16,8%
	Lisans	Sayı	59	16	1	2	78
		% Eğitim düzeyi	75,6%	20,5%	1,3%	2,6%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	70,2%	84,2%	100,0%	66,7%	72,9%
		% Toplam	55,1%	15,0%	0,9%	1,9%	72,9%
	Lisansüstü	Sayı	2	0	0	0	2
		% Eğitim düzeyi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%
		% Toplam	1,9%	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%
	Toplam	Sayı	84	19	1	3	107
		% Eğitim düzeyi	78,5%	17,8%	0,9%	2,8%	100,0%
		% Sağlıklı iletişimin önemi	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% Toplam	78,5%	17,8%	0,9%	2,8%	100,0%

Bu sonuçlar hipotez 4'ü doğrulamak için ortaya konulmuştur. Hipotez 4'deki Eğitim düzeyi yüksek kesimden kasıt lisans ve lisansüstü seviyesinde eğitim alan veya almış

bireylerdir. Eğitim düzeyi düşük kesimden kasıt ise ilk ve ortaöğretim ile birlikte lise seviyesinde eğitim alan veya almış bireylerdir. Bu veriler hipotez 4'ü doğrulamak amacıyla konulduğundan sözü edilecek seçenekler son derece önemli ve önemli seçenekleridir.

Verilere bakıldığında, lisans düzeyinde son derece önemli yanıtını veren deneklerin yüzdesel karşılığı, 75,6'dır. Önemli cevabını veren deneklerin yüzdesel karşılığı ise, 20,5'dir. Lisansüstü düzeyde önemli yanıtı verilmemekle birlikte son derece önemli yanıtı %100'dür. Lise seviyesinde eğitim almış veya alan deneklerin soruya verdikleri cevaba bakıldığında, son derece önemli yanıtını verenlerin yüzdesel karşılığı, 88,9'dur. Önemli yanıtını verenlerin yüzdesel karşılığı ise, 5,6'dır. İlk ve ortaöğretimde eğitim alan veya almış deneklerin verdikleri yanıtlara bakıldığında, son derece önemli cevabını verenlerin yüzdesi, 77,8'dir. Önemli cevabını verenlerin yüzdesi ise, 22,2'dir. Tüm bu veriler göz önünde bulundurularak şu sonuca ulaşılabilir, yüzdesel olarak kıyaslandığında az bir farkla da olsa eğitim düzeyi yüksek deneklerin sağlıklı iletişime daha fazla önem verdiği söylenebilir. Bu doğrultuda Hipotez 4 doğrulanmıştır.

Elbette ki sağlıklı iletişimin önemli olduğunu düşünen denekler savundukları düşünceyi ne kadar kendi hayatlarında uygulayıp uygulamadıkları veya sağlıklı iletişimden ne anladıkları da farklı bir araştırma konusu olma niteliği taşımaktadır.

Tablo 7: Ankara'da Bulunma Sebebine Göre Cinsiyet

Ankara'nın yerli halkının agresif olup olmadığını tespit etmek amacıyla, doğma büyüme Ankaralı olan 8 erkek ve 23 kadına, Ankara'ya başka yerlerden okumak, yaşamak ve çalışmak için gelen 14 erkek ve 34 kadın ve 2 cinsiyetini belirtmek istemeyen bireye son olarak ise, Ankara'ya yalnızca turist olarak gelen 6 erkek ve 19 kadın ve 1 cinsiyetini belirtmek istemeyen bireye, yerli halkın agresif olup olmadığı sorulmuştur. Söz konusu verilerin tablosu da aşağıdaki gibidir.

			Cinsiyet			Toplam
			Erkek	Kadın	Belirtmek istemiyorum	
Ankara'da yasama sebebi	Doğma büyüme Ankaralıyım. Ankara'da yaşıyorum	Sayı	8	23	0	31
		% Ankara'da yaşama sebebi	25,8%	74,2%	0,0%	100,0%
		% Cinsiyet	28,6%	30,3%	0,0%	29,0%
		% Toplam	7,5%	21,5%	0,0%	29,0%
	Ankara'ya başka bir şehirden yaşamak, çalışmak, okumak için geldim	Sayı	14	34	2	50
		% Ankara'da yaşama sebebi	28,0%	68,0%	4,0%	100,0%
		% Cinsiyet	50,0%	44,7%	66,7%	46,7%
		% Toplam	13,1%	31,8%	1,9%	46,7%
	Ankara'ya yalnızca gezmek için geldim	Sayı	6	19	1	26
		% Ankara'da yasama sebebi	23,1%	73,1%	3,8%	100,0%
		% Cinsiyet	21,4%	25,0%	33,3%	24,3%
		% Toplam	5,6%	17,8%	0,9%	24,3%
Toplam		Sayı	28	76	3	107
		% Ankara'da yasama sebebi	26,2%	71,0%	2,8%	100,0%
		% Cinsiyet	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% Toplam	26,2%	71,0%	2,8%	100,0%

Tablo 8: Ankaralı Deneklere Göre Yerli Halkın Agresiflik Durumu

Doğma büyüme Ankaralı olan erkek deneklerin %75'i, yerli halkın agresif olduğunu düşünürken %25'i ise, yerli halkın agresif olmadığını düşünmektedir. Kadın deneklerin verdiği yanıtlar ise şu şekildedir. %47,8'i yerli halkın agresif olduğunu düşünmekte fakat %17,4'ü ise, yerli halkın agresif olmadığını düşünmektedir. Veriler göz önünde bulundurularak doğma büyüme Ankaralı olan deneklerin yerli halkın agresif olduğunu düşündükleri rahatlıkla söylenebilir.

			Ankara'nın yerli halkını agresif buluyor musunuz			Toplam
			Evete	Hayır	Kararsızım	
Cinsiyet Erkek	Sayı		6	2	0	8
	% Cinsiyet		75,0%	25,0%	0,0%	100,0%
	% Toplam		19,4%	6,5%	0,0%	25,8%
Kadın	Sayı		11	4	8	23
	% Cinsiyet		47,8%	17,4%	34,8%	100,0%
	% Toplam		35,5%	12,9%	25,8%	74,2%
Toplam	Sayı		17	6	8	31
	% Cinsiyet		54,8%	19,4%	25,8%	100,0%
	% Toplam		54,8%	19,4%	25,8%	100,0%

Tablo 9: Ankara'ya Göç Eden Deneklere Göre Yerli Halkın Agresiflik Durumu

			Ankara'nın yerli halkı agresif midir			Toplam
			Evete	Hayır	Kararsızım	
Cinsiyet Erkek	Sayı		9	2	3	14
	% Cinsiyet		64,3%	14,3%	21,4%	100,0%
	% Toplam		18,0%	4,0%	6,0%	28,0%
Kadın	Sayı		13	9	12	34
	% Cinsiyet		38,2%	26,5%	35,3%	100,0%
	% Toplam		26,0%	18,0%	24,0%	68,0%
Belirtmek istemiyorum	Sayı		1	0	1	2
	% Cinsiyet		50,0%	0,0%	50,0%	100,0%
	% Toplam		2,0%	0,0%	2,0%	4,0%
Toplam	Sayı		23	11	16	50
	% Cinsiyet		46,0%	22,0%	32,0%	100,0%
	% Toplam		46,0%	22,0%	32,0%	100,0%

Ankara'ya farklı kentlerden yaşamak, okumak ve çalışmak için gelen deneklerin yerli halkın agresifliği konusunda verdikleri yanıtlar şu şekildedir. Erkek deneklerin %64,3'ü yerli halkı agresif bulmakta, %14,3'ü ise yerli halkı agresif bulmamakta, %21,4'ü ise kararsız olduklarını beyan etmektedirler. Kadın deneklerin verdikleri yanıtların yüzdeleri erkeklere göre birbirine daha yakın ve şu şekildedir, %38,2'si yerli halkı agresif bulmakta, %26,5'i agresif bulmamakta, %35,3'ü ise kararsız olduklarını beyan etmektedirler. Cinsiyetlerini belirtmek

istemeyen deneklerin ise, %50'si yerli halkın agresif olduğunu düşünmekte, %50'si ise kararsız olduğunu beyan etmektedir.

Tablo 10: Ankara'ya Gezmek İçin Gelen Deneklere Göre Yerli Halkın Agresiflik Durumu

			Ankara'nın yerli halkını agresif buluyor musunuz			Toplam
			Evet	Hayır	Kararsızım	
Cinsiyet	Erkek	Sayı	2	0	4	6
		% Cinsiyet	33,3%	0,0%	66,7%	100,0%
		% Toplam	7,7%	0,0%	15,4%	23,1%
	Kadın	Sayı	5	6	8	19
		% Cinsiyet	26,3%	31,6%	42,1%	100,0%
		% Toplam	19,2%	23,1%	30,8%	73,1%
	Belirtmek istemiyorum	Sayı	1	0	0	1
		% Cinsiyet	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
		% Toplam	3,8%	0,0%	0,0%	3,8%
Toplam	Sayı	8	6	12	26	
	% Cinsiyet	30,8%	23,1%	46,2%	100,0%	
	% Toplam	30,8%	23,1%	46,2%	100,0%	

Ankara'ya yalnızca turist olarak gelen deneklerin yerli halkın agresifliği konusunda verdikleri yanıtlar şunlardır. Erkek deneklerin %33,3'ü yerli halkı agresif bulduğunu beyan etmiş ve %66,7'si ise kararsız olduğunu beyan etmiştir. Kadın deneklerde ise durum şu şekildedir, %26,3'ü yerli halkı agresif bulmuş, %31,6'sı yerli halkı agresif olduğunu düşünmediklerini beyan etmiş, geriye kalan %42,1'lik kısım ise kararsız olduklarını beyan etmişlerdir. Turist olarak gelen deneklerin kararsız olmalarının sebebi yerli halkla çok fazla münasebete girememiş olmalarından dolayı kaynaklanabilmektedir.

Tablo 11: Ankaralılara Göre Yerli Halkın Agresif Olmasındaki Etkenler

		Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Doğuştan	5	4,7	23,8	23,8
	Ekonomik şartlar	1	,9	4,8	28,6
	Hava şartları	2	1,9	9,5	38,1
	Kültür çatışması	1	,9	4,8	42,9
	Eğitimsizlik	6	5,6	28,6	71,4
	Kalabalık sokaklar	4	3,7	19,0	90,5
	Fikrim yok	2	1,9	9,5	100,0
	Total	21	19,6	100,0	
Kayıp	9	86	80,4		
Toplam		107	100,0		

Doğma büyüme Ankaralı olan ve yerli halkın agresif olduğunu düşünen 21 denek için hazırlanmış olan yerli halkın agresif olmasındaki en büyük etken nedir sorusuna verilen yanıtlar şunlardır, %23,8'i söz konusu agresifliğin genetik yani doğuştan gelen bir tavır olduğunu düşünmektedir. %4,8'i ekonomik şartların etkili olduğunu düşünmektedir. %9,5'i hava şartlarının etkili olduğunu düşünmektedir. %28,6'si eğitimsizliğin bir sonucu olduğunu düşünmektedir. %19'ü kalabalık sokaklarının etkisinin olduğunu düşünmektedir. Geriye kalan %9,5'i ise konu hakkında fikir sahibi olmadığını beyan etmiştir.

Tablo 12: Göç Eden Deneklere Göre Yerli Halkın Agresif Olmasındaki Etkenler

Ankara'ya başka kentlerden göç eden ve yerli halkın agresif olduğunu düşünen 37 denek için hazırlanmış olan yerli halkın agresif olmasındaki en büyük etken nedir sorusuna verilen yanıtlar şunlardır, %18,9'u kalabalığın bir etken olduğunu düşünmektedir. %8,1'i yerli halkın sabırsızlığının bir etken olduğunu düşünmektedir. %5,4'ü Geçmişte yaşanan talihsiz olayların etken olarak değerlendirilebileceğini düşünmektedir. %5,4'ü yerli halkın mizacının bu şekilde olduğunu düşünmektedir. %5,4'ü eğitimsizlikten kaynaklandığını düşünmektedir. %13,5'i yaşam koşullarından dolayı agresif olduklarını düşünmektedir. %2,7'si bina çokluğunun etkin

rol oynadığını düşünmektedir. %16,2'si hava şartlarının agresifliği tetiklediğini düşünmektedir. %5,4'ü ekonomik etkenlerin etkili olduğunu düşünmektedir. %2,7'si aktivite alanlarının yetersiz oluşundan dolayı yerli halkın agresif olduğunu düşünmektedir. %16,2'si ise bu konu hakkında herhangi bir fikri olmadığını beyan etmiştir.

		Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Kalabalık	7	6,5	18,9	18,9
	Sabırsızlık	3	2,8	8,1	27,0
	Geçmişte yaşanan talihsiz olaylar	2	1,9	5,4	32,4
	Mizaçları	2	1,9	5,4	37,8
	Eğitimsizlik	2	1,9	5,4	43,2
	Fikrim yok	6	5,6	16,2	59,5
	Yaşam koşulları	5	4,7	13,5	73,0
	Bina çokluğu	1	,9	2,7	75,7
	Hava şartları	6	5,6	16,2	91,9
	Ekonomik etkenler	2	1,9	5,4	97,3
	Yeterli aktivite alanı olmaması	1	,9	2,7	100,0
	Toplam	37	34,6	100,0	
Kayıp	99	70	65,4		
Toplam		107	100,0		

Tablo 13: Turist Olan Deneklere Göre Yerli Halkın Agresif Olmasındaki Etkenler

		Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Yoğunluk	4	3,7	23,5	23,5
	Doğuştan	3	2,8	17,6	41,2
	Tahammülsüzlük	1	,9	5,9	47,1
	Ekonomik şartlar	4	3,7	23,5	70,6
	Fikrim yok	3	2,8	17,6	88,2
	Ankara'nın siyasetin merkezi olması	2	1,9	11,8	100,0
	Total	17	15,9	100,0	
Kayıp	9	90	84,1		
Toplam		107	100,0		

Ankara'ya turist olarak gelen ve yerli halkın agresif olduğunu düşünen 17 denek için hazırlanmış olan yerli halkın agresif olmasındaki en büyük etken nedir sorusuna verilen yanıtlar şunlardır, %23,5'i yoğunluğun bir etken olduğunu beyan etmiştir. %17,6'sı genetik yani yerli halkın doğuştan agresif olduğunu düşünmektedir. %5,9'u tahammülsüzlüğün bir etken olduğunu düşünmektedir. %23,5'i ekonomik şartların yerli halkı agresifliğe ittiğini düşünmektedir. %11,8'i Ankara'nın siyasetin merkezi olmasından ötürü oluşan yoğunluğun bir etken olduğunu beyan etmektedir. Geriye kalan %17,6'lık kısım ise bu konu hakkında bir fikre sahip olmadıklarını beyan etmektedirler.

Tablo 12, 13 ve 14'teki "yoğunluk" etkeni, "ekonomik şartlar" etkeni ve "hava şartları" etkeni araştırmacının etkili olarak düşünüp sağlam verilerle düşüncesini desteklediği etkenlerle örtüşmektedir. Dolayısıyla araştırmacının doğru noktalara parmak bastığı söylenebilmektedir.

Araştırmacının Ankara'nın yerli halkının agresifliği konusundaki fikrinin doğruluğunun ispatı olarak şu done verilebilir, tablo 9, 10 ve 11'deki Ankaralı, başka kentlerden Ankara'ya göç eden ve son olarak Ankara'ya turist olarak gelen deneklerin Ankara'nın yerli halkını agresif buluyor musunuz sorusuna verdiği evet cevabının, hayır cevabından yüksek çıkması ispat olarak verilebilmektedir. Özellikle Ankaralı olan yani yerli halktan olan deneklerin evet cevabı vermesi hali hazırda güçlü bir ispattır.

BÖLÜM 3

SONUÇ

Bu araştırma, araştırmacının Ankara'nın yerli halkında gözlemlediği agresif davranış ve tutumlar üzerinedir. Araştırmacı bu konu özelinde yalnız olup olmadığını hazırladığı anket sorularıyla araştırmıştır. Araştırmacının bu araştırmayı yapma amacı, söz konusu agresif davranış ve tutumların farkına varılmasını sağlamak ve konunun çözümü için bir ön ayak olmaktır. Araştırma agresif tutum ve davranışların yol açtığı sağlıklı iletişimde kopukluklar yarattığı, oluşan bu kopuklukların insanlığın sahip olduğu en önemli silah olan sağlıklı iletişim kurabilme yeteneğini olumsuz yönde etkilediği için elbette ki büyük bir önem arz etmektedir.

Araştırmanın ilk etabında araştırmacı, yerli halkın agresif olmasında etkili olduğunu düşündüğü etkenleri sağlam verilerle destekleyip aktarmıştır. Bu etkenler Bölüm 1'de de aktarıldığı üzere ekonominin beraberinde getirdiği sorunlar, Ankara kentinin aldığı göç, kentin jeopolitik konumu ve başkent olmasından ötürü oluşan yoğunluk, Ankara halkının geçmiş tarihlerde maruz kaldığı talihsiz olaylar tekrardan aktarılabilir. Yerli halkın maruz kaldığı bu etkenler ister istemez her insanı agresifliğe ve sertliğe itmek için yeterli etkenlerdir. İkinci etapta araştırmacı hazırladığı anket sorularıyla fikirlerinin doğruluğunu ölçümlemeye çalışmış ve başarılıda olmuştur. Anket sorularında araştırmacı denekleri tanımak için cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, Ankara'da bulunma sebepleri ve deneklerin kendilerini ne derece agresif bulduklarını sormuştur. Araştırmacının deneklere sorduğu bu sorular Ankara'nın yerli halkının agresif olup olmadığını sormadan önce bir zemin oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Yerli halkın agresif olup olmadığını cevaplayan denekler Ankara'nın yerli halkından, Ankara'ya yaşamak, çalışmak ve okumak amacıyla gelen ve son olarak Ankara'ya turist olarak gelen bireylerden oluşmuştur. Deneklerin verdiği yanıtlar ve analizleri, Bölüm 2'deki analiz ve araştırma bulguları alt başlığında tablo 9, 10 ve 11'de aktarılmıştır. Tablolardaki yanıtlarda aktarıldığı

üzere deneklerin de çoğunluğu yerli halkın agresif olduğunu düşündüklerini beyan etmişlerdir. Deneklerin bu soruya verdiği cevaplar araştırmacının haklı olduğunu destekler nitelikte olmuştur. Yerli halkın agresif olduğunu düşünen bireylere söz konusu agresifliğe neden olan etkenler sorulduğunda deneklerin verdiği yanıtlar araştırmacının fikirleriyle de büyük ölçüde benzerlik göstermiştir. Araştırmacının ortaya koyduğu bu çalışma her ne kadar Ankara'nın yerli halkı özelinde olsa da agresiflik Türkiye'deki her kentte, dünyadaki her ülkede görülebilen bir durumdur. Bu sebeple söz konusu durumun yalnızca Ankara'nın yerli halkında olduğunu söylemek bir haksızlıktır.

Agresif tutum veya davranış bir anlık, gözlem ve taklit yoluyla olabilir. Bir anlık verilen agresif tepki, bireyin gün içerisinde yaşadığı olumsuz olarak nitelendirilebilecek bir olaydan dolayı olabilir. Bu konuda birey elbette ki birçok kişiye göre haksız sayılabilir. Fakat gözlem ve taklit yoluyla öğrenilen yani bireyin yaşadığı yerdeki ailesinden, arkadaş çevresinden veya çalışma arkadaşlarından gözlemlediği ve taklit yoluyla sergilediği tutum ve davranışlar için birey suçlanamaz. Çünkü her şeyin başı olan aile kurumunda bireyin genetik kodları yazılır, çocukluk ve iş arkadaşlıkları kısacası bireyin maruz kaldığı çevre ise yazılan bu kodların güncellenmesini sağlar. Dolayısıyla bireyin kötü şansı onu suçlu kılmaz. İşte Ankara'nın yerli halkında da görülen durum bu şekildedir. Bu sebeple yerli halkta asla suçlu değildir.

Araştırmacının bu konu özelinde dikkat çekme ve çözüm için ön ayak olma amacıyla yaptığı bu çalışma sağlıklı iletişimin sürdürülebilirliği için oldukça önemlidir. Çünkü insanların anlaşabilmesi, konuşabilmesi için sağlıklı iletişim en önemli husustur. Fakat konu bu kadar önemliyken ve durumun vahameti gittikçe artarken konu hakkında yapılan ne bir araştırma ne de çözüm için bir çalışma vardır.

KAYNAKÇA

Angers, L. (2022, 19 Ağustos). *What Is The General Aggression Model*. Erişim adresi

<https://www.mind-diagnostics.org/blog/aggression/what-is-the-general-aggression-model>.

Gallup, (2021). *The World's Angriest Countries*. Erişim adresi

<https://news.gallup.com/interactives/248240/global-emotions.aspx>.

Goshwami, S. (2023, 5 Haziran). *World Happiness Index 2023 Country Wise Rank & Report*.

Erişim adresi <https://dmerharyana.org/world-happiness-index/>.

TÜİK (2023, 6 Şubat). *İkamet Edilen İle Göre Nüfus Kütüğüne Kayıtlı Olunan İl, 2008-2022*

[Basın bülteni]. Erişim adresi

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/DownloadIstatistikselTablo?p=0r6KRJgtYHKKd0ihfOBJaNMGNYQ9tgu7hW9n2CURkckHRvHrSOPqHWq9dF1yocRh>.

Wikipedia, (2022, 30 Kasım). *Albert Bandura sosyal öğrenme teorisi*. Erişim adresi

https://tr.wikipedia.org/wiki/Albert_Bandura#cite_note-Ulusoy,_O._2008-6.